

20. oktober 2017

Innspill fra Akademikerne til Arbeids- og sosialkomiteen til Prop 1 S (2017-2018) – Arbeids- og sosialdepartementets budsjettforslag for 2018

Generelt mener vi det er behov for å vurdere nærmere hvordan de ulike inntektssikringsordninger er tilpasset grupper med en atypisk/svak tilknytting til arbeidslivet. Eksempelvis mener vi at muligheter for inntektssikring for de grupper som ikke har rett til dagpenger må utredes, og vi oppfordrer Stortinget til å anmode regjeringen om å sette i gang et slikt arbeid.

Resultatområde 1 Administrasjon og utvikling, Programkategori 09.00 Administrasjon, kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Norsk arbeids- og næringsliv er i kontinuerlig endring, virkemidlene i arbeids- og velferdspolitikken må svare til de omstillingsbehovene vi ser. Den norske modellen har bidratt til et arbeidsliv med høyt kompetansenivå, omstillingsdyktighet og produktivitet i verdensklasse. Samfunnet må i fremtiden lykkes med å opprettholde og øke sysselsetting og deltagelse i arbeidslivet for alle grupper. utfordringene må vi møte med tiltak basert på kunnskap. Forskningen på den norske arbeidslivsmodellen må derfor styrkes. Det er behov for målrettet forskning på virkningen og betydningen av høy organisasjonsgrad, og på mekanismene i et arbeidsliv tuftet på den norske modellen og modellens utviklingsbehov.

Resultatområde 2 Arbeid og velferd, Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken, kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

Myndige NAV kontor med høy grad av lokal handlefrihet vil gi bedre løsninger for den enkelte bruker og bedre bruk av samfunnets midler. En forutsetning for å få til dette er et høyt kompetansenivå på alle NAV-kontorene. Mer fleksibilitet og myndighet for det enkelte NAV-kontor krever høyt kompetansenivå hos de ansatte. Vi må se en heving i kompetansenivå dersom myndige NAV-kontor skal kunne realiseres.

Programkategori 33.30 Arbeidsliv, kap. 2541 Dagpenger

Arbeidsmarkedssituasjonene i de fylkene som ble mest rammet av oljeprisfallet tydeliggjorde at virkemidlene NAV har til rådighet ikke godt nok fremmer omstillingskravene. Virkemidlene må brukes målrettet og man må så langt mulig unngå at individer passiviseres. Virkemidlene har vist seg å være for dårlig tilpasset akademikere som blir arbeidsledige. Fleksible ordninger som gjør det mulig for arbeidsledige å styrke egen omstillingsevne må utvikles slik at man får rask og relevant hjelp til å komme i arbeid. For svært mange dreier dette seg om å ha mulighet til å ta faglig relevante kurs og emner som gir studiepoeng uten å miste retten til dagpenger. Vi mener derfor det må bli tillatt å ta minst 20 studiepoeng for dagpengemottakere.

Regjeringens forslag om å oppheve skillet mellom utviklings- og oppstartfasen for de som starter egen virksomhet mens de mottar dagpenger er riktig og fornuftig. Det fjerner unødig rapportering og et u hensiktsmessig skille. Fordi det i mange tilfeller tar vesentlig mer tid enn 12 måneder å etablere ny virksomhet, mener vi at det vil være riktig å åpne for at periodene man kan motta dagpenger kan utvides til 24 måneder.